

РЕШЕНИЕ

№ 1188

гр. София, 22.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 14.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10031** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 АПК във връзка с § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба на Я. И. Х. против мълчалив отказ на кмета на район „С.“, Столична община по заявление от 1.09.2023г да издаде препис-извлечение от акт за смърт на В. И. К., починала на 24.11.2018г.

Жалбоподателят оспорва законосъобразността на отказа на кмета по заявлението му за издаване на препис-извлечение от акт за смърт като твърди, че исканият документ му е необходим за обявяване на завещание, с което В. К. му е завещала имущество. Налице били всички законови основания за издаване препис извлечение от акта за смърт. Моли да се отмени мълчаливия отказ и административният орган да бъде задължен да издаде искания документ. Претендира разноски.

Ответникът – Кмет на район „С.“, СО в писмено становище и излага доводи за недопустимост, евентуално неоснователност на жалбата.

СГП не взема становище.

Административен съд-София-град след като прецени доводите на страните и събраните по делото ОТНОСИМИ доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Със заявление от 1.09.2023г до кмета на район С., Я. И. Х. е поискал да му се издаде препис-извлечение от акт за смърт на В. И. К., починала на 24.11.2018г. Към заявлението е приложено удостоверение изх № 261 от 1.09.2023г изд. от пом. нотариус по заместване при нотариус И.Д. вписан под № 039 в регистъра на

Нотариалната камара, видно от което исканият документ /препис извлечение от акт за смърт/ е необходим за обявяване на саморъчно завещание от Я. Х., което се съхранява в нотариалната кантора на нотариус Д. по нот. д № 89 / 2023г. Завещанието е в плик, отварянето на който става след представяне препис –извлечение на акт за смърт на починалия завещател./л. 14 от делото/

По допустимостта: По допустимостта на жалбата съдът е изложил подробни мотиви в определението си от 8.11.2023г на л. 41 от делото които намира за ненужно да преповтаря.

Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на акта и заявител на административна услуга. За оспорвания е налице интерес от оспорването, тъй като е отказано извършването на заявената административна услуга.

Искането, като отправено към кмета на район „С.“, Столична община, е отправено до компетентния административен орган, на основание чл. 23, ал. 1 от АПК. По арг от чл. 35 ал.3 ЗГР, чл. 44 ал.1 т.14 ЗМСМА задължението за извършване на процесната административна услуга, е възложено на администрацията на общината, която се ръководи от кмета на общината, респ от кмета на района. Следователно процесният отказ е постановен от компетентен административен орган.

Според чл. 88 ал. 1 т.3 ЗГР въз основа на актовете за гражданско състояние длъжностните лица по гражданското състояние в общинските администрации по местосъхранението им издават следните документи по утвърден образец: от акта за смърт - препис-извлечение от акт за смърт.

Съгласно чл. 88а ал.2 ЗГР документите по чл. 88 може да се издават и на трети лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1 или по реда на Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс. В чл. 88а ал 1 т.3 ЗГР е посочено, че документи по чл. 88 се издават на наследниците на починалото лице от акта за смърт.

Несъмнено жалбоподателят /заявителят на адм. услуга/ не е наследник на починалото лице, не е упълномощен от наследниците, тоест първата хипотеза на чл. 88а, ал. 2 от ЗГР не е осъществена. Следва да се прецени доколко е осъществена втората алтернативно предвидена хипотеза на чл. 88а ал. 2 ЗГР

В случая заявителят е представител удостоверение изх № 261 от 1.09.2023г изд. от пом. нотариус по заместване при нотариус И.Д. вписан под № 039 в регистъра на Нотариалната камара, видно от което исканият документ /препис извлечение от акт за смърт/ е необходим за обявяване на саморъчно завещание от Я. Х., което се съхранява в нотариалната кантора на нотариус Д. по нот. д № 89 / 2023г. Завещанието е в плик, отварянето на който става след представяне препис –извлечение на акт за смърт на починалия завещател./л. 14 от делото/ Обявяването на завещание е производство по чл. 570 ал.2 ГПК. Както се посочи втората алтернатива на чл. 88а ал.2 от ЗГР допуска препис извлечението от акта за смърт да се издаде и на трети лица ако искането е по реда на ГПК и НПК. В случая с представеното към заявлението удостоверение от пом. нотариус, заявителят удостоверява, че исканата адм. услуга е свързана именно с развито производство по чл. 570 ал.2 ГПК за обявяване на завещание. Заявителят е действал във втората хипотеза на чл. 88а, ал. 2 от ЗГР - по реда на ГПК. Същият е подал заявлението за издаване на препис извлечението от акта за смърт на база издадено удостоверение от нотариус, че ще бъде ползван в конкретно нотариално производство по чл. 570 ал.2 от ГПК по обявяване на завещание. Необходимо е да се отбележи, че в това производство нотариусът /освен да издаде удостоверение за

снабдяване с препис-извлечение от акта за смърт/ също има право да се снабди директно с препис –извлечение от акта за смърт на завещателя.

С оглед изложеното налице е законовото основание по чл. 88а ал.2 ЗГР –втората хипотеза въз основа на която на жалбоподателя следва да му се издаде искания документ. Налице е иницирано производство по ГПК за обявяване на завещание.

За изчерпателност следва да се отбележи, че дори и да се приеме, че приложима за подобни искания е разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 1 от ЗГР, /а не цитираните по-горе чл. 88 и чл. 88а от ЗГР/ според която данните от системата ЕСГРАОН могат да се предоставят на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси, то искането на жалбоподателя и в този случай отговаря на изискванията на чл. 144 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация, тъй като в него е посочено законовото основание за предоставяне на данните, а именно за обявяване на завещание и е придружено с необходимите доказателства.

С оглед горното, налице са предпоставките по чл. 88а, ал. 2 втората хипотеза от ЗГР от една страна, а от друга страна представени са доказателства, необходими за обосноваване правния интерес в административното производство по чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР във вр. с чл.25е, ал. 2 от ЗЗЛД и чл. 144 от Наредба № РД-02-20-9 от 21.05.2012 г. за функциониране на Единната система за гражданска регистрация.

За пълнота на изложението и във връзка с твърденията на ответника, е необходимо да се посочи, че въпросът дали завещанието е действително не може да се изследва в настоящото производство в което се преценява наличието или липсата на други предпоставки. Недействителност на завещанието се установява по друг ред и не е основание за отказ от извършване на административната услуга.

Изложеното обоснова извод за материална незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, което налага неговата отмяна и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение при спазване на установения в закона седемдневен срок.

Относно разноските: С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да бъде уважено своевременно направеното искане на оспорващия за присъждане на сторените по делото разноски в размер на 1450 лева, от които 1440 лева заплатен в брой адвокатски хонорар по договор за правна защита и съдействие от 3.10.2023г и 10 лева държавна такса.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на кмета на район „С.“, Столична община по заявление от 1.09.2023г на Я. И. Х. да издаде препис-извлечение от акт за смърт на В. И. К., починала на 24.11.2018г.

ИЗПРАЩА делото като административната преписката на кмета на район „С.“ за извършване на исканата административна услуга, в 7-дневен срок от влизане в сила на съдебния акт.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на Я. И. Х. разноски в размер на 1450 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: